

NYE METODER FOR TORVMYRENE UTNYTTELSE.

ALMINDELIG TORVDRIFT er alt andet end fuldkommen, og at der i disse tider fremkommer talrike forslag til forbedringer er rimelig.

Blandt de problemer som det gjælder at løse er først og fremst at faa torvdriften omlagt fra at være et sæsonarbeide til at bli en kontinuerlig og fabrikmæssig drift aaret rundt. Herav fremgaar igjen, at man maa bli helt uavhengig av lufttørkningen, saa at man kan skaffe tilveie tør torv paa andre maater. Først naar dette er opnaadd, kan man gjøre sikker regning paa at ha raamateriale for den videre forædling av torven til et mer værdifuldt produkt, hvorved nærmest forstaaes en øket brændværdi saavel i forhold til vegt som volum.

Der foreligger flere forslag om metoder for *presning* av torv, men den kolloide beskaffenhet, som gjør at hele torvmassen forholder sig som en væske der ved presning igjennem f. eks. en duk følger med vandet, forarsaker at vand kun kan presses bort av torv, hvor plantesterne endnu er litet fortorvet. Saadanne metoder, som i aarenes løp har været forsøkt utallige ganger, har derfor liten betydning for brændtorvmasse uten at den kolloide beskaffenhet først forandres.

Den saakaldte *vaatforkulning* tilsigter som bekjendt i første række at ødelægge kolloiderne, men ingen av de foreslaaede metoder kan hittil fremvise praktisk brukbare resultater. Det paastaaes vistnok nu, at alle tekniske og økonomiske vanskeligheter er overvundne, men der er ikke anledning til at kontrollere disse opgaver og de avgifter som forlanges for at bygge nye anlæg er saa høie, at der neppe er nogen som vil reflektere herpaa.

Nybegyndere i torvdrift er gjerne tilbøielige til at ville forsøke *kunstig tørkning* av torv uten at tænke paa, at der til vandets fordampning kræves flere kalorier, end man faar igjen i den tørkede torv, med andre ord der medgaar mer end hundrede procent til processen. Der foreligger da ogsaa nu flere forslag, selv om de vanskelig kan sies at være nye. Enkelte gaar saaledes ut paa at anbringe den vaate torv i store skur, hvorigjennem man blaaser en kraftig luftstrøm ved hjælp av store ventilatorer. Andre vil paa denne maate og tildels ved varmetilførsel eftertørke torven, hvilket kan ha sin berettigelse, hvor man har billige kraft- og varmekilder. Atter andre vil bygge store tørkeskur, hvor torven efterhaanden faar tørke ved naturens hjælp, men saadanne blir selvsagt kostbare.

Av *forædlingsprocesser* har fremstilling av *torvkoks* og *halvtorvkoks* eller ogsaa feilagtig benævnt »torvkul« altid været det mest tillokkende for opfindervirksomhet paa torvindustriens omraade. Hvis man forkokser torven tilstrækkelig og utdriver de flygtige gaser, faar man rigtignok et

produkt med samme brændværdi pr. kg. som stenkul og stenkulskoks, men volumvekten er lav, kun omkr. 30 kg. pr. hl. Halvtorvkoksen indeholder fremdeles flygtige gaser, har en volumvegt som ikke er meget lavere end maskintorven og en brændværdi som er noget højere. Der har ogsaa været anstillet forsøk med at pulverisere torvkoks og ved hjælp av bindemiddel sammenpresse den til haarde briketter, der altsaa faar en brændværdi og volumvegt som stenkul, men hittil foreligger ingen praktiske resultater. For tiden gjøres der fra forskjellig hold adskillig propaganda for torvforkoksning, og det kan ikke negtes at de kemiske biprodukter som samtidig kan fremstilles, har i disse tider en ganske stor værdi som surogater, men hvorvitt disse faar bli-vende værdi i fremtiden er endnu uvisst.

En torvkoksfabriks raaprodukt maa være tør torv og vanskeligheten har hittil været at skaffe dette raamateriale i tilstrækkelig mængde, avhengig som man hittil har været av lufttørkningen.

Der arbeides i disse tider med mange forskjellige nye metoder for torvmyrenes utnyttelse. I flere tilfælder er det en stor feil, at de mænd som sysler hermed ser sig i den grad blind paa sin egen ide, at alt hvad andre har utrettet ansees som værdiløst, og hyppig støter man i beskrivelser av disse metoder i første række paa kritik over andres arbeide. Hvis man istedet kunde komme til at bli mer tollerante og samarbeide om det fælles maal, vilde meget være vundet.

Forhaabentlig vil man snart se positive resultater av de mange bestræbelsler for at faa torvindustrien til at bli en fabrikmæssig drift aaret rundt og erholde et produkt som fuldt ut kan konkurrere med andre brændmaterialer.

STATSMAGTERNE HINDRER UTNYTTELSEN AV VORE TORVMYRER

AV GAARDBRUKER JOHS. NORE

KONCESSIONSLOVEN av 25de juli 1913 nævner, at norske statsborgere, kommuner og staten frit kan erhverve myrstrækninger, mens andre personer og korporationer (altsaa aktieselskaper) maa ha koncession hertil.

For vel et aar siden kjøpte jeg to større myrer og har søkt om koncession herpaa paa vegne av et vordende aktieselskap, hvor fortrinsvis gaardbrukere og andre forbrukere av torvstrø skal ha anledning til at delta. Det vil forstaas at der i dette tilfælde er tale om torvstrømyrer. Overfor departementet har jeg gjort opmerksom paa, at aktieutbyttet vil bli begrænset og at der, hvis mulig, vil bli avsat fonds med det for øie at indkjøpe flere myrer med avtorvning og opdyrkning for øie.